

Wetgever aan de slag gegaan met suggesties en aanbevelingen van de Ombudsman Pensioenen

In dit hoofdstuk tonen we de impact aan van de aanbevelingen of signalen die door de Ombudsman aan de wetgevende of uitvoerende macht werden gegeven. Zo beval de Ombudsman Pensioenen in het Jaarverslag 2018 aan om duidelijk te definiëren of de dag van vertrek uit en aankomst in België wel of niet mee moest meegeteld worden om te bepalen of een IGO-genieter de maximumverblijfsstermijn van 29 dagen in het buitenland al dan niet overschrijdt. De Minister van Pensioenen willigde deze aanbeveling is en bepaalde bij KB van 17 oktober 2021 dat zowel de dag van vertrek als aankomst niet meer in aanmerking genomen worden als verblijf in het buitenland. Hierdoor wordt duidelijkheid gebracht en de potentiële ongerustheid bij IGO-genieters weggenomen.

In het Jaarverslag 2018 op pagina 59 vaardigde de Ombudsman Pensioenen een algemene aanbeveling aan de wetgever uit om duidelijk te definiëren wat onder “ten hoogste negentwintig al dan niet opeenvolgende kalenderdagen per kalenderjaar verblijf in het buitenland” in de wetgeving op de Inkomensgarantie voor Ouderen dient verstaan te worden.

De Ombudsman Pensioenen beval daarmee aan om duidelijk te definiëren of de dag van vertrek uit en aankomst in België wel of niet mee moest meegeteld worden.

Aanleiding hiervoor was de verdeeldheid in de rechtspraak over hoe de dagen van verblijf in het buitenland dienen geteld te worden. De Ombudsman Pensioenen stootte immers zowel op een summier gemotiveerd vonnis die de administratieve praktijk van de Federale Pensioendienst bevestigde als een uitgebreid gemotiveerd vonnis dat stelde dat de dag van vertrek en aankomst niet mochten worden meegeteld.

Volgens de Ombudsman Pensioenen zou een strikte toepassing van deze interpretatie er eigenlijk toe moeten leiden – zonder te stellen dat de FPD ook strikt deze interpretatie volgt – dat een gepensioneerde reeds het verblijf¹ van een daguitstap moet melden aan de pensioendienst.

Ook de ongerustheid bij de gepensioneerde over het feit of ze nu al dan niet een daguitstap naar het buitenland zonder overnachting en of ze al dan niet boodschappen in het buitenland mogen gaan doen zou met een duidelijke wettekst weggenomen zijn.

In antwoord op een parlementaire vraag van 17 december 2019 stelde de toenmalige Minister van Pensioenen, de heer Bacquelaine: “(...) De IGO-begunstigde moet dus niet elke keer aangeven wanneer hij zich buiten het Belgisch grondgebied verplaatst, maar enkel wanneer er sprake is van een verblijf in het buitenland.”

De Ombudsman Pensioenen vroeg zich in zijn Jaarverslag 2020 pagina 78 af of uit het antwoord van de Minister kon afgeleid worden dat een “verblijf” in het buitenland minstens een “overnachting” in het buitenland impliceert. Een duidelijke wettekst was er echter nog niet. Daarom herhaalde de Ombudsman Pensioenen zijn aanbeveling.

Het koninklijk besluit van 17 oktober 2021 tot wijziging van artikel 42 van het koninklijk besluit van 23 mei 2001 tot instelling van een algemeen reglement betreffende de inkomensgarantie voor ouderen brengt duidelijkheid. De wijzigingen gaan in vanaf 8 november 2021.

¹ Volgens het woordenboek van Dale dient onder “verblijf” verstaan te worden “zich ophouden”.

In artikel 42, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 23 mei 2001 wordt een 4° toegevoegd zodanig dat de dag van vertrek vanop het Belgisch grondgebied en de dag van terugkeer uit het buitenland gelijkgesteld worden met een bestendig en daadwerkelijk verblijf in België. Die dagen die gedeeltelijk in het buitenland worden doorgebracht kunnen dus geen aanleiding meer geven tot de in artikel 42, § 1, derde lid, van het koninklijk besluit van 23 mei 2001 bedoelde schorsing van de uitbetaling van de inkomensgarantie als de gerechtigde niet ononderbroken in België verblijft.

Eén van de belangrijke praktische gevolgen is dat de verblijven in het buitenland van één of twee dagen de facto zullen gelijkgesteld worden met bestendig en daadwerkelijk verblijf in België aangezien deze korte verblijven enkel samengesteld zijn uit één dag van vertrek vanop het Belgisch grondgebied en één dag van terugkeer uit het buitenland.

Verder worden de gerechtigden op de inkomensgarantie vrijgesteld van het melden van verplaatsingen naar het buitenland van 2 dagen of minder

Dankzij deze wijzigingen heeft de Minister van Pensioenen duidelijkheid gebracht en daardoor potentiële ongerustheid bij de genietters van een Inkomensgarantie voor Ouderen weggenomen.